

מס פקס

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. אורי גולדמן, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 577 יום ה' 14 באפריל 2011

השבוע בגיליון

תזכיר חוק: ביטול הפטור למשקיעי חוץ למשקיעי טווח קצר // עדכונים שונים במערך הניכויים

מעלימי מס היזהרו! חילופי המידע בדרך אליכם

עליון – מ"ה – מוניטין בתחנות דלק, האומנם? //

מע"מ – חיוב בהפקדת ערובה לחברה נעדרת פעילות עסקית //

ביטוח לאומי – קביעת תושבות לפי מבחן "מרכז החיים" //

טבק "שחור" לנרגילות // חופשה מרוכזת בפסח // פרשה נרחבת של הלוואות והימורים // מבצע יינות לחג לעו"ד, רו"ח ויועצי מס

עדכונים מהשטח

תאור פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

תזכיר חוק: ביטול הפטור למשקיעי חוץ למשקיעי טווח קצר

תיסוף של השקל שעלול לפגוע בכושר התחרות ארוך הטווח של המשק הישראלי.

♦ לאור החשש, כי הפטור מנוצל על ידי משקיעים בשוק המט"ח למטרות עשיית רווח לטווח קצר, וזאת בעיקר כאשר מדובר ברכישה של מק"מים ואגרות חוב לטווח קצר, מוצע לתוקן את סעיף 97(ב) לפקודה כך שהפטור ממס לתושב חוץ על רווחי הון לא יחול במכירת איגרת חוב או מילווה שהוצאו על ידי המדינה או בערבותה הרשומים למסחר בבורסה בישראל ושהמועד לפדיונם אינו עולה על 365 ימים מיום הוצאתם.

♦ מוצע, כי תחילת התיקון תהיה שלושים ימים מיום פרסומו, כך שתינתן אפשרות למחזיקים לשקול את צעדיהם לאור השינוי המוצע בחוק. מכירות שיעשו לאחר יום זה, יחויבו במס כאמור.

♦ ביום 6.4.11 פורסם [תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה \(תיקון מס' \) התשע"א-2011.](#)

כיום על פי הוראות סעיף 97(ב) לפקודה משקיעים תושבי חוץ פטורים מתשלום מס על רווחי הון הנובעים ממכירתם של ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל ובהם גם מק"מים ואגרות חוב המונפקים על ידי ממשלת ישראל. פטור זה ניתן בשל הרצון לעודד פעילות של משקיעים זרים בשוק ההון הישראלי ואלמלא היה ניתן היו אותם רווחים חייבים במס בשיעור של 15%-20%, בהתאם להוראות סעיף 91 לפקודה.

♦ בתקופה האחרונה, בנוסף להשקעות זרות מבורכות במשק הישראלי התקיימה עלייה משמעותית בכניסת מט"ח המיועד כולו ליצירת רווח פיננסי לטווח קצר כתוצאה מפערי הריבית בין ישראל לחו"ל ומטעמים נוספים. במצב זה מתקיים

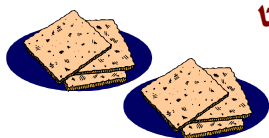
עדכונים שונים במערך הניכויים

להלן הנתונים המעודכנים לשנת המס 2011: סכום הזיכוי בשיעור 15% לא יעלה על 10,620 ש"ח. תקרת ההכנסה 121,200 ש"ח. התיקון התקנות טרם פורסם ברשומות.

♦ **שכר מינימום** - החל מה- 1.4.11 - עודכן שכר המינימום לצורך משיכה מקופת גמל בפטור לסך של 3,890.25 ש"ח, (מעוגל 3,890 ש"ח) לחודש.

ביום 5.4.11 פורסמה [הודעתו של סמנכ"ל בכיר שומה וביקורת, ז"ר חיים גבאי](#), בדבר עדכונים במערך הניכויים, כדלקמן:

♦ **עבודה במשמרות** - שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, האריך את תוקף תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) (תיקון), התשע"א- 2011 לשנה נוספת, מ- 1.1.2011 עד 31.12.2011.



הודעת מערכת: לרגל חופשת הפסח ברשויות ופגרת בתי המשפט
גיליון מס פקס הבא ייצא לאור ביום חמישי ה- 5.5.11

המערכת מאחלת לקוראים חג פסח שמח



העיתון המקצועי לענייני מסים

מעלימי מס היזהרו ! חילופי המידע בדרך אליכם
אורי גולדמן, עו"ד ; אינגה אייזנברג, משפטנית
גולדמן ושות' – משרד עורכי דין

מדינות רבות בעולם כבר חתמו על הסכמים אלה, למשל, רק בשנת 2009 ליכנסו לשיעור חתמה עם בלגיה, אנטיגואה וברמודה, ארה"ב, גרמניה. צרפת חתמה על ההסכם עם ברמודה, בריטניה ואוסטריה וכו'. רוב ההסכמים מעוצבים עפ"י המודל של הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), אשר כולל את התנאי המהותי לחילופי המידע בין שלטונות המס על מנת למנוע העלמות או התחמקויות מתשלום המס. כמו כן, ההסכמים הללו אמורים לשפר את היכולת של המדינות לחקירות פנימיות ולייעול המאבק נגד העבירות פליליות או אזרחיות.

במצב הדברים כיום (עובר לתיקון), ישראל אינה מוסמכת לחתום על הסכם לחילופי המידע אודות נישומים, שלא במסגרת אמנה למניעת כפל מס. למותר לציין, כי היום לא ניתן להחליף מידע בין רשויות המס בצורה בינלאומית, והאופציה היחידה שיש בידי רשויות המס לברור הינו כלפי נישומים שהפקודה חלה עליהם, באמצעות חיוב אותם נישומים בהגשת הדו"ח.

התיקון המוצע עומד להביא שינויים במיסוי בינלאומי כולו, שכן ככל שייחתמו יותר הסכמים לחילופי מידע, תגדל השקיפות בין המדינות, דבר שאמור לסייע לרשות המסים למנוע תכנוני מס בלתי חוקיים. כידוע, כיום אין זרימת מידע בין מדינות שאין בניהם אמנה, דבר שמאפשר תכנוני מס גם באמצעות "שיטת מצליח", דבר אותו רואה רשות המסים, כניצול פסול של המיסוי הבינלאומי, במיוחד כאשר מדובר בפעולות המבוצעות ללא כל הגיון כלכלי או לחלופין ביצוע עסקאות פיננסיות מורכבות רק כדי לזכות בהטבה, או פטור ממס.

באם התיקון ייכנס לתוקף – צופה רשות המסים להגדיל את הכנסות המדינה "בגידול שקשה לאמוד אותו", בשל גילוי מידע על הכנסות מחו"ל החייבות במס בישראל, אשר עד כה לרשות המסים לא היתה דרך להגיע אליו.

עם זאת, כשמדובר במידע כה רב וכה מהותי, אשר עד כה היה חוסה תחת חיסיון של עובדי רשות המסים, יחולו על מעבירי המידע חובות מוגברות, כגון: שמירתו ואבטחתו של המידע, דרכי קבלתו, אופן השימוש בו, הגדרת המידע, בחינת סיבת קבלתו, זהות הגורמים שיחשפו אליו וסוגיית העברתו בין גורמים שונים ועוד.

כמובן שתהיה גם השפעה על נישומים רבים שהמידע אודות הכנסותיהם ימצא בידי המדינות החתומות על ההסכם - דבר שיביא, ככל הנראה, לגידול בכמות הליכי "הגילוי מרצון" של אותם נישומים. בשלב זה לא ברורה זהות המדינות שירצו לחתום על הסכם זה.

ביום 31.3.11 פורסם **תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס')**, התשע"א-2011 (להלן **"התזכיר"** או **"התיקון"**). בתזכיר מוצע לתקן את סעיף 196 לפקודת מס הכנסה (להלן: **"הפקודה"**) על ידי שינוי "קל", אשר תכליתו להגדיל את שיעור ההכנסות ממסים על הכנסה המופקת בחו"ל, באמצעות מתן כלים לשלטונות המס בישראל, להחליף ולגלות מידע אודות הכנסות הנישומים, המצוי בידיהם מול מדינות זרות.

מהו השינוי המתוכנן? סעיף 196 לפקודה נותן תוקף לאמנות שישראל חתומה עליהן, וזאת על ידי כך שהוא מסמך את שר האוצר להודיע בצו, כי נחתמה אמנה בין מדינות למניעת כפל מס. אמנות אלו, עוברות את אשרור של הממשלה, ולאחר פרסום הצו ברשומות מקבלות תוקף.

התפקיד העיקרי של סעיף 196 לפקודה, נכון להיום, הוא לתת תוקף לאמנות למניעת כפל מס. כידוע, האמנות כוללות סעיפים למניעת כפל מס, לענין מס הכנסה ומסים נוספים וקובעות את אופן החלוקה של המסים בין המדינות ואת קטגוריות המס השונות.

אלא שבשנים האחרונות, גוברת בעולם הנטיה לחתום לא רק על אמנות למניעת כפל מס, אלא גם על הסכמים שמטרתם היא **גילוי מידע המצוי בידי שלטונות המס של מדינה אחת, לשלטונות המס של המדינה האחרת.**

כיום, בהסכמים למניעת כפל מס, קיים בדרך כלל סעיף הקובע חילופי מידע בין רשויות המס של המדינות המתקשרות. התיקון בא לשנות מצב בו הסכם לחילופי מידע ישנו רק עם מדינות עמם יש אמנה למניעת כפל מס ומאפשר חתימת הסכם חילופי מידע העומד בפני עצמו.

כדי לאפשר למדינת ישראל לחתום על הסכם לחילופי מידע, שניתן יהיה להכניסו לדין הפנימי באמצעות סעיף 196 לפקודת מס הכנסה. מוצע לתקן את הסעיף ולאפשר לשר האוצר להודיע בצו, כי מן הראוי שינתן תוקף בישראל לא רק הסכם לחילופי מידע שנעשה עם מדינה גומלת במסגרת אמנה, אלא גם להסכם לחילופי מידע שנעשה עם מדינה כאמור, ללא קיום אמנה בין המדינות.

בעידן גלובליזציה כלכלית וסחר בינלאומי, השיקול המרכזי של אנשי עסקים לפני כניסה לעסקאות בינלאומיות, הינו ענין המיסוי. האמנות למניעת כפל מס היום מסייעות לאנשי עסקים להרחיב את מעגל המסחר הבינלאומי, וזאת בעקבות השקיפות לגבי מיסוי ההכנסות ואופן חלוקת "עוגת" המס בין המדינות.

הסכמי חילופי המידע נקראים **"הסכם לחילופי מידע בעניני מס"** (TIEA).



העיתון המקצועי לענייני מסים

פס"ד בעליון – מוניטין בתחנות דלק, האומנם?
ע"א 4975/09 אהרון פינטו נגד פ"ש עפולה
ויקטור עטיה, עו"ד ורו"ח

◆ באשר לנסיבות האופפות את המקרה הקונקרטי **העיר ביהמ"ש** שהוא לא מצא כי המערער ביסס את המסקנה שיש לסווג את כל התמורה כרווח הון ממכירת מוניטין אך יחד עם זאת, תחושת הצדק ונסיבות המקרה תומכות בתוצאה שאינה מצויה בקצוות - "הכול או לא כלום". **עוד ציין ביהמ"ש** כי, דרך זו אינה נקייה מקשיים שכן, המערער לא הניח תשתית, אף לא בחוות דעת של המומחה מטעמו, שבאמצעותן ניתן יהא לכמת את המוניטין, שלא על דרך אומדנא ולמרות זאת, התוצאה לפיה ייפסק סכום מוניטין-אף אם מינימאלי- עדיפה על דחיית הערעור כולו.

◆ **ביהמ"ש הזכיר** את פס"ד שרון (ע"א 7493/98 **שלמה שרון נ' פקיד השומה**) שבו הובאה אמרת מהמשפט האנגלי מלפני למעלה ממאה שנה שיפה אף למקרנו ובתרגומו: "אכן קל לתאר את המוניטין אך קשה להגדירו". ביהמ"ש הוסיף שאף קשה יותר לכמתו והנטל עודנו עומד על התובע.

◆ **עוד הזכיר ביהמ"ש**, כי בעניין שרון, ציין כבוד הש' א' ריבלין, כי המוניטין נבדק, בין היתר, דרך החלטתם של לקוחות לשוב למקום העסק, כתוצאה מפרי "תכונותיו האישיות" של בעל העסק ולפיכך סבור ביהמ"ש כי שיקול זה פועל במובן מסוים נגד המערער משום שמדובר בתחנת דלק יחידה באזור מסוים.

◆ **לדעת ביהמ"ש** המערער אף לא הצביע על קו עלייה בפעילות העסקית במידה שתסייע לו בהוכחת המוניטין. ברם, מנגד עומדים שני נתונים בעלי משקל:

◆ **האחד**, קביעת בית משפט המחוזי בעניין גוטמן לפיה סעיף בחוזה בדבר תנית אי תחרות ותנית הייעוץ בא להבטיח, כי המוניטין ייוותר בידי הרוכש.

◆ **השני**, מהחומר עולה כי אביו של המערער היה פעיל בהקמת התחנה במקום בו היא מצויה עד היום. שכן זה פנה למועצה המקומית קריית טבעון בבקשה לקבלת שטח להקמת התחנה. עובדה זו יחד עם ניהול המקום על ידי אביו של המערער ולימים המערער עצמו, רלוונטית לנושא המוניטין גם אם מבחינה משפטית הזכויות במקרקעין שייכות לפז.

◆ לנוכח התמונה שהוצגה, קבע ביהמ"ש, כי יש מקום לקבוע על דרך האומדנא כי 15 אחוז מסך התמורה יסווגו כמוניטין.

התוצאה:

◆ הערעור התקבל בחלקו

ניתן ביום 10.4.2011

ב"כ המערער: עו"ד י. טיקוצקי ו' עו"ד א. אוחנה
ב"כ המשיב: עו"ד קמיל עטילה

◆ בשנת 1963 קיבלו הוריו של המערער מאת חברת הדלק "פז" זכות קמעונאית להפעלת תחנת תדלוק, התחנה הוקמה ע"י פז על קרקע שחכרה ממנהל מקרקעי ישראל. הורי המערער ניהלו את התחנה עד שהלכו לעולמם, לאחר מכן המשיך המערער, יורשם, להפעילה, עד אשר הודיעה לו פז על רצונה לבטל את ההתקשרות עמו, על מנת להפעיל את התחנה בעצמה. ואמנם, בחוזה מיום 31.7.2002 הסכימו המערער ופז על הפסקת ההתקשרות ביניהם, ובמסגרתו זו שולם למערער סך 3.55 מיליון ₪ בתוספת מע"מ. בדו"ח לשנת המס 2002 דיווח המערער על הסך הנ"ל שקיבל מאת פז כרווח הון ממכירת מוניטין. המשיב לא קיבל עמדה זו. הוא סבר, כי מדובר ברווח הון רגיל. על רקע מחלוקת זו בא ערעורו של המערער, ובו הוא מבקש לשכנע, כי התקבול האמור הוא בבחינת רווח הון ממכירת מוניטין, בעוד המשיב אוחז בדעה, כי מדובר ברווח הון רגיל.

◆ **בית המשפט קמא** פסק, כי רווח ההון שנוצר למערער בשל התשלום שקיבל מפז איננו רווח הון ממוניטין אלא רווח הון רגיל הוא. ביהמ"ש קמא הסתמך בהחלטתו הן על לשון החוזה שנכרת בין הצדדים והן על נסיבות הייצוגיות. ביהמ"ש לא השתכנע כי בנסיבות המקרה נוצר למערער מוניטין, בנוסף ציין ביהמ"ש כי אפילו היה מוכיח המערער, כי לתחנה היו מוניטין, לא עלה בידו לשכנע, כי עבור מוניטין אלו שילמה לו פז את ששילמה. ביהמ"ש ייחס את עיקר הצלחתה של התחנה בעצם מיקומה ולא בשום מרכיב אחר ומאחר והמערער מעולם לא היה הבעלים בקרקע של התחנה, הרי שלא ניתן לייחס לו מוניטין מנכס שאיננו בבעלותו. לבסוף מסכם ביהמ"ש כי התשלום נעשה על מנת להביא את המערער לפנות לאלתר את התחנה, ולהעבירה לידי פז ולפיכך אין מדובר במכירת מוניטין.

◆ **המערער טען** כי ישנה נפקות לנפסק בעניין גוטמן (עמ"ה 1031/01), לפיו ביהמ"ש המחוזי קבע כי יש לסווג חלק מהתמורה ששולמה כמוניטין.

ביהמ"ש העליון – כב' הש' מ' נאור, ע' ארבל, נ' הנדל:

◆ **ביהמ"ש ציין**, כי מקובל עליו טענת המערער כי ישנה נפקות לנפסק בעניין גוטמן שכן הרקע באותו עניין הוא חוזה, בין צד ג' לבין פז, הדומה במובנים רבים לחוזה שלפנינו. שם קבע בית המשפט המחוזי כי יש לסווג חלק מהתמורה ששולמה כמוניטין ולכן הנפקות מהשוואה בין שני המקרים היא כי תוכן החוזה כשלעצמו אינו מכריע ויש לבחון היטב את נסיבות המקרה.



חיוב בהפקדת ערובה בערעור לחברה נעדרת פעילות עסקית ע"מ 27844-01-11 במה ותקשורת בע"מ נ' פקיד שומה תל אביב ירון הרוש, עו"ד

כבמקרים שלפני, תקנות 427-428 לתקנות סדר הדין האזרחי, מסדירות את נושא חיוב המערער להפקדת ערובה להוצאות עם הגשת הערעור, אלא אם כן פטר אותו ביהמ"ש. תקנה 10(א) לתקנות מס ערך מוסף ומס קניה (סדרי הדין בערעור), מחילה את תקנות סדר הדין האזרחי, על הליכי הערעור על השגת מנהל מע"מ, להוציא תקנות שהוחרגו מפורשות ואינן רלבנטיות לעניין חיוב בערובה להבטחת הוצאות המשיב בערעור.

ביהמ"ש המחוזי בת"א כב' הש' א. אורנשטיין

ביהמ"ש הגיע למסקנה, כי המערער לא עמדה בנטל ולא הוכיחה, כי עמדה בתנאים המצדיקים לפטור אותה מהפקדת ערובה. זאת מכיוון שהחברה מודה כי היא נעדרת פעילות עסקית וזו לא טרחה לציין האם בידה מקורות מימון אחרים או נכסים בבעלותה ושגתה בכך ששמה יתבה על זכות הגישה לערכאות. ביהמ"ש סבור, כי מבלי לגרוע בחשיבותה של זכות הגישה לערכאות, יש להתחשב גם במשיב שיצא וידיו על ראשו ככל שערעור המשיבה יידחה ולא יהיה בידו להיפרע מאת המערער.

לדעת ביהמ"ש אין הוא התעלם מטענת המערער, לפיה אין להשית עליה ערובה מחמת שבהליך היא מתגוננת מפני הרשויות כנגד חיובים שהושתו עליה, אולם לא ראה לקבלה שכן משמעות הדבר, כי לעולם לא יהיה מקום לחייב מערער בהליך מסים בהפקדת ערובה, להבטחת הוצאות המשיב בערעור וזאת בניגוד לדין ולהלכה הפסוקה. זאת ועוד, לדעת ביהמ"ש דומה שהמערער לא דייקה בטענתה, כי השתת ערובה כמתחייב משמעו איון זכות הערעור מכיוון שהמערער הגישה בעבר השגה מבלי שחויבה בהפקדת ערובה ואין זאת אלא שההליך שלפני הוא הליך ערעורי שני וגם מהטעם הזה אין לראות בחיובה להפקדת ערובה משום פגיעה בלתי מידתית.

לדעת ביהמ"ש האיזון הראוי בין הבטחת הוצאות המשיב בהליך לבין הקשיים הניצבים בפני המערער ניתן יהיה לאזן בגובה הערובה שתושט עליה.

סוף דבר, לאחר שביהמ"ש הביא בחשבון את חיסרון הכיס של המערער, הצורך להבטיח את הוצאות המשיב וההוצאות הנפסקות בהליכים כגון ההליך הנל, לדעת ביהמ"ש יהיה זה נכון לחייב את המערער בהפקדת עירבון בסך 15,000 ₪.

התוצאה:

הבקשה התקבלה

ניתן ביום: 24.3.2011

ב"כ המערער: עו"ד (רו"ח) יואב ציוני

ב"כ המשיבים: לא צוין

בפני ביהמ"ש הוגשה בקשה לחייב את המערער בהפקדת ערובה לתשלום הוצאותיו של המשיב, ככל שהערעור יידחה והמשיבה תחויב בתשלום הוצאות. נושא הערעור הוא שומת הוצאות שהוצאה ע"י המשיב בסך 2,647,640 ₪, והשגה על פסילת ספרים וקנס בסך 190,497 ₪.

המבקשים טענו כי המערער שאין בבעלותה נכסים לפי רישומי המשיב, חדלה מכל פעילות עסקית החל מינואר 2009 ומגישה דוחות אפס. כמו כן טענו, כי המערער לא שילמה את סכום הקנס שהוטל עליה עד למועד הגשת הבקשה הנוכחית, אשר על כן יש לחייבה בהפקדת ערובה שיהיה בה כדי להבטיח את הוצאות ההליך. עוד נטען, כי המערער הגישה ערעור נוסף בגין שומת תשומות לשנים 2007-2008 וקנס כספי. באשר לסיכויי הערעור נטען, כי אלה אינם גבוהים שכן ספריה של המערער נפסלו, מחמת שניהלה פנקסיה בניגוד לדין וניכתה מס תשומות שלא על פי חשבונות מס.

בתגובה טענה המערער, כי החברה נעדרת פעילות עסקית ובאופן שאין באפשרותה להעמיד ערובה להבטחת הוצאות הערעור. לדידה, השתת ערובה מהווה פגיעה בזכות הגישה לערכאות העולה כדי איונה. עוד נטען, כי אין לחייבה בהפקדת ערובה כיוון שלהבדיל מהליכי ערעור רגילים, המערער היא זו שלמעשה מתגוננת מפני הרשויות ומערער על סכומים שהושתו עליה. לדידה, די בסכום הערעור הגבוה כשלעצמו כדי להצדיק את דחיית הבקשה. אשר על כן גורסת המערער יש לבחון בגמישות את הבקשה, על מנת להתיר את "מעגל הקסמים הדינוני" לפיו בעטיו של מצוקה כלכלית נבצר מבעל דין להביא את עניינו לפני בית המשפט.

תאור המצב המשפטי: סעיף 353א' לחוק החברות, מסדיר את הנושא של חיוב חברה בערובה להוצאות משפט וקובע, כי ככלל שעה שחברה מגישה תובענה לביהמ"ש עליה להפקיד ערובה להבטחת הוצאות הנתבע. הפטר חברה מחיוב כאמור על ידי ביהמ"ש הינו חריג וייעשה רק אם סבור בית המשפט שנסיונות העניין אינן מצדיקות זאת או שהחברה הוכיחה כי ביכולתה לשאת בהוצאות הנתבע. בהקשר זה אפנה לרע"א 10905/07 נאות אואזיס בע"מ נ' זיסר, ההלכה הפסוקה ראתה להחיל את האמור גם בערעורי מיסים ובאופן שחברות חויבו בערובה להוצאות, כפוף לסיגים המצדיקים מתן הפטר כאמור. יודגש כי אין נפקא מינה באם מדובר בתביעה או בערעור שנוקטת החברה. יתרה מזו, ביהמ"ש סבור, כי בערעור יש הצדקה להחמיר עם חברה שכן לפתחה השגה שלא התקבלה ולכן ראוי לחייבה בערובה להבטחת הוצאות המשיב.

זאת ועוד, קיים מקור נורמטיבי נוסף לחיוב מערער בערובה להבטחת הוצאות המשיב בערעור,



קביעת תושבות לפי מבחן "מרכז החיים"
עב"ל 363-09 עבדאללה חנין צלאח עזה נ' המוסד לביטוח לאומי
אפרת מויאל קיטיניק, עו"ד

והשני - הסובייקטיבי, הבוחן היכן רואה האדם את מרכז חייו.

◆ ע"מ לעמוד במבחן זה יש לבדוק בין היתר: "זמן **השהייה בישראל בתקופה הרלוונטית, קיומם של נכסים בישראל, מקום המגורים הפיזי, המקום בו מתגוררת משפחתו של האדם ובו לומדים ילדיו, אופי המגורים, קשרים קהילתיים וחברתיים, מקום העיסוק וההשתכרות, מקום האינטרסים הכלכליים, מקום פעילותו או חברותו של האדם בארגונים או במוסדות, מצגים של האדם עצמו אשר יש בהם כדי ללמד על כוונותיו, ומטרת השהייה מחוץ לישראל (כדוגמא - במקרים של לימודים, ריפוי או עבודה מטעם מעסיק ישראלי).**"

◆ ככלל, נטל ההוכחה בדבר תושבות מוטל על כתפי על הטוען לקיומה, אך סעיף 3 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965 קובע כי "הרישום במרשם, כל העתק תמצית ממנו וכן כל תעודה שניתנה לפי חוק זה יהוו ראיה לכאורה לנכונות פרטי הרישום...". אי לכך תעודת זהות תשמש כראיה הניתנת לסתירה. קיימת לפיכך חזקה עובדתית, ניתנת לסתירה, כי המחזיק בתעודת זהות ישראלית הינו תושב ישראל - והנטל הינו על המוסד להוכיח אחרת. אך מכיוון שבנסיבותיו של מקרה זה לא הוברר מועד הנפקת תעודת הזהות ובאילו נסיבות, אימץ ביה"ד הארצי את קביעתו של בית הדין האזורי בדבר החזרת נטל השכנוע אל כתפי המערער.

◆ עוד קבע ביה"ד הארצי, כי מסקנתו של בית הדין האזורי, מה היה מרכז החיים של המערער התבסס על פי התנהלותה של אמה, למרות שלא קיימת זהות בין מרכזי החיים שלהן. יתר על כן, גם אם מרכז חיי ההורים משליך על קביעת מרכז חיי ילדיהם - עדיין יש לבחון כל אחד מבני המשפחה כשלעצמו ועל פי נסיבותיו. על כן משהוכח שהמערער התגוררה בבית דודתה משך מספר שנים, וכי מרכז חייה היה ועודנו בירושלים - לא רק בשל המגורים אלא גם בשל לימודיה בירושלים, קבלת טיפולים רפואיים באופן קבוע בירושלים, קשר קבוע עם גורמי הרווחה בירושלים, וחיי קהילה ומשפחה בירושלים, קבע ביה"ד כי עמדה המערער בנטל להוכיח כי מרכז חייה היה במועד הרלוונטי במדינת ישראל. משכך, המערער הייתה תושבת ישראל ביום הולדתה ה-18, והינה זכאית לקצבת נכות כללית מהמשיב. לנוכח הקביעה כי מרכז חייה של המערער במועד הרלוונטי היה בבית דודתה ולא בבית משפחתה, אין צורך לדון בשאלה אם בית משפחתה של המערער בצומת אלראם מצוי בתחומי מדינת ישראל אם לאו.

התוצאה:

◆ הערעור התקבל.

ניתן ביום 13.03.11

ב"כ המערער: לא מצויין

ב"כ המשיב: לא מצויין

◆ המחלוקת בבסיס פסה"ד זה, היא האם המערער הייתה תושבת ישראל במועד בו הגיעה לגיל 18, ולפיכך היא זכאית לקצבת נכות כללית מהמשיב. גבי חנין עבדאללה צלאח עזה (להלן: "המערער"), הגישה ביום 5.3.02 תביעה למוסד לביטוח לאומי (להלן: "המשיב"), לקבלת קצבת נכות כללית. ביום 15.10.02 קבעה ועדה רפואית נכות יציבה בשיעור של 100%, ודרגת אי כושר בשיעור 75% ממועד הגיעה של המערער לגיל 18. לטענת המשיב, המערער לא הייתה תושבת ישראל בתקופה שמיום 31.12.82 ועד 31.12.01, לרבות במועד בו הגיעה לגיל 18 (בתאריך 23.3.00), ולכן אינה זכאית לקצבת נכות כללית. תביעה שהגישה המערער לביה"ד האזורי לעבודה בירושלים בעניין זה נדחתה, ומכאן הערעור.

◆ **לטענת המערער**, נטל השכנוע שאינה תושבת ישראל מוטל על המשיב, שכן "נטל הראיה הינו כלל משפטי קבוע מראש אשר יש להחיל אותו על העובדות, ולא להפך".

◆ עוד סבורה המערער, כי יש להעדיף את תעודת עובד הציבור של מר כרמלי שהוגשה מטעמה, אליה צורפה מפת מדידה, ולפיה קו הגבול לתחום השיפוט של מדינת ישראל ועיריית ירושלים שצוין על ידי מר כרמלי עובר על גג בית משפחתה בו התגוררה. ולא את התעודה השנייה של מר כרמלי - בה קבע כי בית משפחתה של המערער אינו נמצא בתחום עיריית ירושלים.

◆ בנוסף, לטענת המערער, בית הדין האזורי, בערכאה הראשונה, התעלם מטענתה כי אף אם נקבל את העמדה לפיה הבית שבמחלוקת אינו נמצא בתחום ישראל, האם לאור קרבתו לתחומי מדינת ישראל, ולאור מבחני מרכז חיים, יש לראות כי מרכז חייה של המערער בירושלים.

◆ **לטענת המשיב**, המוסד תומך בפסק דינו של בית הדין האזורי, וטוען כי הממצאים העובדתיים מצביעים כי המערער הייתה תושבת ישראל במועד בו הגיעה לגיל 18.

ביה"ד הארצי לעבודה - הש' ע.רבינוביץ, נ. וירט-ליבנה, ס.דוידוב-מוטולה, נציגת עובדים גב' אסתר פרץ, נציג מעבידים מר דן בר-סלע:

◆ סעיף 196(א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה - 1995 (להלן: "החוק"), קובע שאם הייתה המערער תושבת ישראל ביום בו הגיעה לגיל 18, תהא זכאית לגמלת נכות כללית, שכן אין ספק בדבר נכותה. ככל שהתשובה שלילית - לא תהא זכאית לגמלת נכות כלל. המבחן שנקבע בפסיקה לקביעת תושבותו של אדם לצורך זכויות מכוח חוק הביטוח הלאומי הינו מבחן "מרכז החיים", הנבדק לפי "מירב הזיקות". למבחן זה שני היבטים, האחד - האובייקטיבי, הבוחן היכן מצויות מירב הזיקות של האדם בפן האובייקטיבי פיזי,



פרשה נרחבת של הלוואות והימורים

ביום 13.4.11 הותר לפרסום, כי חוקרי מפלג תשאל ומודיעין בימ"ר ת"א בשיתוף יחידת יהלום (היחידה הארצית לחקירות ומאבק בפשיעה) של רשות המסים, יחידת ביקורת נותני שירותי מטבע במשרד האוצר והרשות להלבנת הון- מחוז תל אביב, נהלו במהלך 5 החודשים האחרונים חקירה סמויה שעניינה סחיטה באיומים והלבנת הון. בסיום החקירה הסמויה, נעצרו 6 חשודים, שעבדו כ"חבורה" מאורגנת, ונחקרו למעלה מ- 150 איש. מהחקירה במפלג התשאל עלה כי החשודים הטילו את אימתם על אזרחים בעיר אור יהודה לאורך מספר שנים. אותם אזרחים, חלקם בעלי עסקים, לקחו הלוואות בריבית גבוהה או לחילופין הפסידו כספים בהימורים בלתי חוקיים אצל החשודים. בגין חובות אלו הפעילה ה"חבורה" שיטות לגביית התשלומים ולהלבנת הכספים שכללו איומים, אלימות פיזית וזריקת רימונים. מחקירת חוקרי יחידות יהלום של רשות המסים בשיתוף עם מחלק כלכלי בימ"ר עולה כי היקף העלמות המס והלבנת הכספים של החבורה עומד על עשרות מיליוני שקלים. במסגרת החקירה נתפסו מספר דירות, מספר כלי רכב יוקרתיים וכספים.

הנחות לקוראי העיתון על יינות לחג

כחלק משיתוף הפעולה של עיתון מס פקס למען קוראיו, הגיעה מערכת העיתון להסכם הטבות לעורכי דין, רואי חשבון ויועצי מס במתחם היין החדש שנפתח בתל אביב – BIN 281 רח' דיזינגוף 281 תל אביב (ליד נמל ת"א) טל': 03-5444281 (גיא / דור) פקס: 1533-5444-281 דוא"ל: bin_281@yahoo.com

ההטבה הינה של 10% מהמחיר על חבילות לחג ועל מגוון היינות בחנות. * אין כפל מבצעים. ההנחה בתוקף לקונים או למזמינים בחנות החל מיום 31.3.11 ועד ליום 17.4.11. לצורך קבלת ההטבה יש לציין כי הגעתם דרך "מס פקס" ולהציג תעודת עו"ד, רו"ח או יועץ מס.

רצ"ב קישורית לקטלוג של מגוון חבילות שי כשרות ומהודרות לחג – [קטלוג BIN 281 לחג פסח](#)

טבק "שחור" לנרגילות

בית משפט השלום בירושלים, כב' השופטת עירית כהן, הורה ביום 6.4.11 על שחרורם בערובה של **וסאם עבדול רחמן**, בן 31 ו**מוחמד גבר רחמן**, בן 58 מאבו גוש, בעלי מניות בחברה המייבאת טבק לנרגילות. **משרד חקירות מכס ומע"מ ירושלים**, בשיתוף עם **מכס נהר הירדן**, מנהלים חקירה נגד חברת טבק אבו גוש בע"מ ונגד בעלי המניות בה. החברה מייבאת טבק "גולמי" לנרגילה מספקים שונים בירדן. בתחילת פעילותה נהגה החברה לייבא טבק מוכן לנרגילה, בהמשך, שינו בעלי החברה את שיטת העבודה וביצעו ייבוא של טבק גולמי בלבד, במקביל רכשו בארץ מוצרים שונים אשר מתווספים לטבק, כל זאת בכמויות גדולות מאד, מהם ייצרו את המוצר המוגמר בארץ, המכונה טומבק (טבק לעישון נרגילות בטעמים). ייצור הטומבק חייב במס קנייה קצוב (50 ש"ח לק"ג) אך החברה לא פתחה תיק במס קנייה ולא דיווחה כחוק על פעולותיה. עפ"י החשד, בשנים 2007 - 2011 ייצרה החברה אלפי ק"ג של טומבק בהיקף של למעלה ממיליון ש"ח. בנוסף חשוד מוחמד גבר, כי באמצעות החברה העלים קניות שנערכו בישראל וברש"פ וכן העלים הכנסות ודיווח עסקאות בחסר.

חופשה מרוכזת בפסח

בחג הפסח ובימי חול המועד יצאו חלק מעובדי רשות המסים בישראל לחופשת חג מרוכזת. להלן סדרי העבודה בחג ובימי חול המועד ביחידות השונות: משרדי מס הכנסה, מיסוי מקרקעין ומע"מ יהיו סגורים ולא יינתן בהם כל שירות. בתי המכס יעבדו במתכונת מצומצמת ויתנו שירות, לייבוא ולייצוא סחורות, לרבות יבוא אישי ודואר חבילות. היחידות המבצעות לביקורת ניהול ספרים בעסקים, ביקורות הפתע ויחידות המכס באולמות הנוסעים יפעלו כרגיל.

תקשורת שע"מ למייצגים - מחשב שע"מ למייצגים יופעל מיום שני 18.4.2011 עד וכולל יום שני ה- 25.4.2011 כרגיל לפירוט מלא של זמני העבודה בפסח [מצ"ב קישורית](#).

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net



מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי ל. 03-6966733, פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.